MAATALOUS

Kuvittele itse, että tulet kotiin pitkän työpäivän jälkeen ja haluat levätä, mutta kaikki talon makuupaikat on varattu. **ESPANJALAINEN MAIDONTUOTTAJA RAMÓN MORLAN**

TERHI TORIKKA

Sat 4069 More -tilan vanha isäntä Miguel Morla Carrasco, isäntä Ramón Morla Ebri, Lidia Entreconales Bararey sekä lapset Miguel Morla Serrano sekä Isabel Morla Entreconales tilan hiehopihattojen edustalla. Naudoilla on tilaa yli 20 neliötä eläintä kohden. Karja on puhtaasti holstein-rotua.

Pohjoismainen eläinaines kiinnostaa latinomaissa

BÉTERA, ESPANJA (MT)
Hyvästä hedelmällisyydestä ja helpoista poikimisista tunnetut pohjoismaiset sonnit kasvattavat suosiotaan espanjankielisissä maissa.

Espanjassa myynti on kolmen viime vuoden aikana kolminkertaistunut, vientipäällikkö **Suvi Johansson** Viking Geneticsiltä kertoo.

Viking Geneticsin (VG) punaista ainesta käytettiin etenkin aluksi runsaasti holstein-karjojen hedelmällisyyden ja maidon pitoisuuksien parantamiseen. Viime vuosina on alettu ostaa myös holstein-siementä puhdasjalostukseen.

Asiakastilojen koko vaihtelee 50:n ja 1 500 lehmän välillä.

Sorkkaterveys uusin etu

Espanjaa vahvempia kasvualueita VG:lle ovat muun muassa Yhdysvallat, Kiina, Etelä-Afrikka, Britannia ja Norja.

Chilessä punainen rotu on noussut suosituksi paikallisen punaisen yhdistelmätuotantoon kehitetyn rodun maidontuotannon parantamisessa.

Viking Genetics vie vuosittain yli miljoona siemenannosta noin 50 eri maahan.

”Kaikissa vientimaissa kiinnostaa rodusta riippumatta terve, helposti poikiva ja hyvin tuottava eläin, joka tiinehtyy hyvin.”

Tuorein myyntivaltti on sorkkaterveys, jolle VG:n lisäksi vain yksi muu jalostusfirma maailmassa pystyy tarjoamaan jalostusarvojen ennusteet.

”Ominaisuuden merkitys lisääntyy tilakoon kasvaessa”, Johansson sanoo.

Tasapainoinen karja tavoitteena

Sat 4069 More -maitotilan holstein-karjan jalostussuunnittelusta vastaa nuoremman omistajan vaimo **Lidia Entreconales Bararey**.

Pohjoismainen eläinaines kiinnostaa häntä, ja tilan isäntä on käynyt Tanskassa tutustumassakin holstein-karjoihin ja VG:n sonnivalintaan. Toistaiseksi tila kuitenkin käyttää yhdysvaltalaista ja italialaista siementä.

Emäntä painottaa jalostuksessa utareen rakennetta, tuotosta ja jalkoja.

”Tavoitteena on ensisijaisesti tasapaino. Maitotuotos on tärkein ominaisuus, mutta yritämme jalostaa lehmiä, joissa kokonaisuus on hyvä. Kun lehmällä on hyvä kunto ja vahvat jalat, se jaksaa syödä riittävästi ja tuottaa hyvin.”

Parituhatpäisen karjan seitsemälle punaiselle holsteinille valitaan aina punainen sonni, jotta väri säilyisi.

Isäntä hoitaa siemennykset itse ja kiimoja seurataan lehmien aktiivisuusmittausten avulla.

Tilalla on kokeiltu myös alkionsiirtoja kesäkauden heikon hedelmällisyyden vuoksi.

TERHI TORIKKA

Hyvinvointi ykkösasia 1 250 lehmän karjassa

Espanjan viidenneksi suurimmalla maitotilalla jokainen eläin syö ja lepää silloin kun siltä tuntuu. Vain viidellä lehmällä on utaretulehdus.

BÉTERA, ESPANJA (MT)
Ramón ja **Miguel Morlan** maitotila on kuin lehmien valtakunta. Mustavalkoisia selkiä tuntuu olevan kaikkialla.

Eikä ihme, sillä isän ja pojan yhdessä omistamalla tilalla on kaikkiaan yhdeksän hehtaaria avopihattoa, jossa asuu runsaat 2 000 nautaa.

Lypsäviä on 1 250 ja nuorkarjaa noin tuhat. Lypsy hoidetaan 50-paikkaisella karuselliasemalla kolmesti päivässä.

Lepo- ja ruokailutilaa kaikille yhtä aikaa

Vaikka pääluku on suuri, tehotuotannon lieveilmiöitä ei näy.

Vanha isäntä Miguel tuntee edelleen koko holstein-karjan yksilöinä. Poika Ramón on siitä hieman kateellinen.

”Haluaisin, että minulla olisi enemmän aikaa tarkkailla lehmiä, mutta paperityöt vievät ison osan päivistä.”

Eläinten hyvinvointi on sydämen asia kummallekin.

”Lehmä on kiitollinen eläin. Mitä annat sille, se antaa kannattavuutena takaisin”, Ramón Morla sanoo.

Hänelle on tärkeää, että eläimillä on runsaasti tilaa. Kaikki lehmät mahtuvat yhtä aikaa syömään ja lepäämään, sillä lehmää kohti neliöitä on 23.

Morla ei voi edes kuvitella, että paikkoja olisi vähemmän kuin eläimiä.

”Kuvittele itse, että tulet kotiin pitkän työpäivän jälkeen ja haluat levätä, mutta kaikki talon makuupaikat on varattu. Sitten haluat syödä mutta joudut odottamaan nälkäisenä, että koko suku ruokailee ensin.”

Rakentaminen edullista

Sat 4069 More -nimisen tilan eläimet asuvat suorakaiteen muotoisissa osastoissa, joiden toinen laita on varattu ruokailuun ja toinen makuualueeksi.

Kumpikin laidoista on katettu, mutta niiden väliin jäävällä avoimella alueella lehmät pääsevät halutessaan nauttimaan Espanjan auringosta.

Osastot yhdistyvät toisiinsa käytävällä, jota pitkin lehmät kulkevat lypsylle.

Vasikat kasvatetaan igluissa runsaan kuukauden ikäisiksi ja siirretään sitten omalle osastolleen. Sonnivasikat menevät välitykseen.

Yksinkertaisen, seinättömän rakennuksen ansiosta kustannus lehmäpaikkaa kohden on noin 2 000 euroa.

”Teillä siellä pohjoisessa investoinnit ovat ihan eri luokkaa”, viime syksynä Tanskassa vieraillut isäntä toteaa.

Appelsiini maistuu lypsäville

Parin tuhannen holsteinin hyvinvoinnista huolehtii omistajien lisäksi 22 muuta työntekijää.

Tilalla ei ole lainkaan omaa peltoa, joten ostorehun määrä on huima.

Kaksi isoa seosrehuvaunua pyörii ympäri vuorokauden ja jauhaa apetta 200 lehmälle kerralla.

Ruokinta perustuu sinimailaseen, ohraan, maissiin ja appelsiinimehustamojen sivutuotteeseen, joka maittaa isännän mukaan eläimille hyvin.

Sinimailasta kuluu vuodessa kuusi miljoonaa kiloa, maissia sekä appelsiinimäskiä 3–4 miljoonaa kiloa. Ohran kulutus on 20 000 kiloa päivässä, eli runsaat seitsemän miljoonaa kiloa vuodessa.

Tilan vasikat kasvatetaan noin 40 päivän ikäisiksi igluissa. Hiehojen kasvua seurataan tarkasti oikean siemennysajankohdan määrittämiseksi.

Ei siis ihme, että työntekijöistä neljä toimii rekkakuskeina.

Tilalle tuodaan rehua ja sieltä viedään separoitua lantaa, joka myydään lannoitteeksi.

Toiminnot tarkasti suunniteltu

Työntekijöitä on Espanjan korkean työttömyyden vuoksi helppo löytää. ”Muutama vuosi sitten harva halusi maatilalle töihin.”

Muuten taloustilanne ei suoraan vaikuta tilaan. ”Pelkään, että se vaikuttaa enemmän Danoneen, joka ostaa meiltä maidon.”

Kaikki työntekijät ovat erikoistuneet tehtäviinsä.

Lypsyn hoitaa neljän hengen tiimi.

Ensimmäinen ottaa näytesuihkeet, toinen pyyhkii utareet, kolmas kiinnittää lypsimet ja neljäs seuraa irrotusta sekä laittaa vedinkaston utarehygienian varmistamiseksi.

Kaikki on tarkoin suunniteltua. Lypsimet kiinnitetään juuri 90 sekunnin kuluttua näytesuihkeista, jotka stimuloivat maidon laskeutumista.

Työketjut sujuvat jouhevasti, sillä niitä on hiottu vuosia.

”Tehokkuus on tärkeintä, ei suuri koko. Joka vuosi on parannettava”, Ramón Morla sanoo.

Kolme lypsyä toi tuotosta ja terveyttä

Tilan lehmät lypsetään kolmesti päivässä. 50-paikkainen karuselliasema pyörii neljän tunnin erissä aamuneljästä iltaan kello yhteentoista. Lypsyvauhti on 350 lehmää tunnissa.

Vuosi sitten tehty siirtyminen kolmeen lypsykertaan paransi utareterveyttä merkittävästi.

Tulehduksia on nyt keskimäärin noin viidellä lehmällä kerrallaan, eli alle puolella prosentilla karjasta.

Terveyden lisäksi lypsykertojen lisääminen paransi päivittäistä maitotuotosta 4–5 litraa lehmää kohden.

Keskituotos oli viime vuonna 11 700 kiloa lehmää kohti. Tänä vuonna tavoite on 12 900 kiloa.

Suunnitelmissa toinen tila sisämaahan

Tulevaisuudessa Morlan suunnitelmana on ostaa hieman maata, ehkä muutama sata hehtaaria.

Kiikarissa on noin 200 kilometrin päässä sijaitseva 380 hehtaarin alue seudulla, jossa maa on halvempaa kuin Valencian kaupungin lähistöllä.

Sinne Morla perustaisi uuden, noin 500 lehmän tilan.

”Tulevaisuus näyttää kiireiseltä”, isäntä pyörittelee päätään hymyillen.

TERHI TORIKKA

ESPANJA

Oliiveja, hedelmiä ja maitoa

Maailman suurin oliivien sekä oliiviöljyn tuottaja ja viejä. Myös maailman suurin sitrushedelmien viejä.
Muita tärkeitä tuotteita ovat kala, viini, mantelit, simpukat, artisokka ja hasselpähkinä.
EU:n suurin hedelmien, kasvatetun kalan ja hunajan tuottaja.
Maitotilojen 305 päivän keskituotos on 9 400 kiloa (v. 2011).
Maitotiloja on noin 25 000 ja yleisin maitorotu on holstein.
Lähteet: foodfromspain.com, Viking Genetics

KOMMENTTI

Suuri onkin kaunista

Vierailu Morlan isän ja pojan omistamalle maitotilalle Espanjassa opetti suomalaiselle toimittajalle monenlaista.

Tärkeimpänä sen, ettei tilan koon perusteella pidä koskaan olettaa mitään.

En ollut edes tiedostanut, että suhtauduin espanjalaiseen 1 250-päiseen lypsykarjaan hieman epäilevästi.

Mitenköhän eläimistä huolehditaan? Tuntuuko lypsykarjan pito teolliselta?

Tilalla ennakkoluulot karisivat saman tien.

Lypsykarja oli suurin tapaamani mutta varmasti myös yksi parhaiten hoidetuista.

Eläimillä oli paljon tilaa, ne näyttivät hyvinvoivilta, lypsivät hyvin ja suhtautuivat ihmisiin leppoisasti.

Omistajien suhde karjaan oli tehokkaan järkevä mutta sopivan inhimillinen.

Isäntä totesi, että isossa karjassa suurin työsarka on suunnittelu. Kun se on kunnossa, homma sujuu ja eläimet tuottavat hyvin.

Ongelmiin on myös tartuttava heti tai ne on mieluiten ehkäistävä ennalta, sillä niiden kertautuminen tulee aivan liian kalliiksi.

TERHI TORIKKA

Pientuottajat luopumassa appelsiiniviljelmistä Espanjassa

PLA DE PAVIA, ESPANJA (MT)
Espanja on maailman suurin sitrushedelmien viejä.

Pitkään vientituotteilla, kuten appelsiineilla, eli lukuisia maaseudun perheitä. Nyt rakennemuutos on karsimassa pienet tuottajat pois.

”Pienistä määristä maksetaan nykyisin niin huonoa hintaa, ettei satoa kannata korjata ollenkaan”, **Francisco Gargia Romero** kertoo.

”Vain ne pärjäävät, joilla on isot alueet ja tehokkaat koneet.”

Poimijoiden käyttäminen tulee liian kalliiksi, vaikka siihenkin työhön olisi tässä taloustilanteessa pitkästä aikaa tunkua.

Osa sadosta mätänee maahan

Romero on siinä mielessä onnekas, että pystyi siirtymään eläkkeelle kannattavuuden heikennyttyä ratkaisevasti.

Hän sai jopa kohtuullisella summalla myytyä isomman viljelmänsä ja jatkaa nyt vain pienen hedelmätarhan hoitoa. Sen sato ei mene myyntiin, vaan sitä saavat käydä keräämässä sukulaiset ja tuttavat.

”Moni tekee niin ja yrittää saada töitä muualta.”

Osa yrittää itse myydä appelsiineja torilla tai kaupata niitä hedelmäpuoteihin, jotka maksavat hieman parempaa hintaa.

Osa appelsiinien tuottajista on luovuttanut ja jättänyt pellot hoitamatta.

”Sato mätänee maahan.”

Oliiviöljystä tullee kallista

Appelsiinien lisäksi Romero kasvattaa sitruunoita ja oliiveja.

Tänä vuonna alueella on ollut varsin kuivaa, joten oliivisato saattaa jäädä niukaksi. Se tarkoittaisi öljyn hinnan nousua ja mahdollisesti joidenkin alueen tehtaiden sulkemista.

”Lisää työttömiä”, Romero harmittelee.

TERHI TORIKKA

Appelsiinin satokausi kestää parhaimmillaan syyskuun lopulta maalis-huhtikuuhun. Keväällä osassa puista on sekä kypsiä hedelmiä että kukkia, kertovat Francisco Garcia Romero ja Eloina Félix Agusti.

BAYER Pistol®

Pistol® on ainutlaatuinen pitkävaikutteinen rikkakasvien torjunta-aine, joka vaikuttaa jopa 4 kuukauden ajan. Pistolilla on laajat hyväksynnät ja sitä voidaan käyttää rikkakasvien torjuntaan ei-syötävien puutarhakasvien ja puiden alustoilta, taimikoista sekä piha- ja paikoitusalueilta, ajoväyliltä, käytäviltä, tehdas- ja rautatiealueita ja muilta viljelemättömiltä alueilta.

- ☑ Pitkäaikainen vaikutus rikkakasveja vastaan
- ☑ Torjuu rikkakasvit ja estää uusien kasvun
- ☑ Yksi käsittely kasvukaudessa riittää
- ☑ Sateenkestävä

Bayer Environmental Science. Tiedustelut 020 785 8451
Varmista kasvinsuojeluaineen turvallinen käyttö. Lue aina pakkausmerkinnät ja tuotetiedot ennen käyttöä.